

telmérhetetlenek a jótétemények, amelyekét a civilizáció hozott. Páratlan az új élet kristályos és termékenyítő forrása, mely még mindig el van zárva a gyötrelmes állati robotot végzők szonjázó ajkától. Ez a mottója Perc regényének, bár hősei nem tartoznak az "igazi gyötrelmes, állati robotot végzők" közé. Intellektuelli házaspár, "mely nem volt gazdag, de szeretett volna egyszerűen csak az lenni, mert nem volt szegény." A pszicho-szociológus Sylvie és Jerome munkájukhoz reklámvállalatok részére a legkülönbözőbb kérdésekről faggatnak embereket. - A munka érdektelen és sivár, de csinálják, mert munkaidejük kötetlen, és látszólagos függetlenséget ad. Miért kell nekik a sok szabadidő? A nagy szociológiai mű, nagy regény megírását tervezgetik, de a mű lényegtelen a szemükben, csupán eszköz, mellyel pénzt szerezhettek. Pénzt, mellyel mindent megszereshetnek. A reklámokkal körülvett világban elhiszik, hogy bizonyos tárgyak nélkülözhetetlenek. Ezeket érzik egyéniségük, növekedésük, izlésük, társadalmi rangjuk kifejezőjének, számukra önmaguk lényegét személyi tárgyaik, dolgaik határozzák meg. Az uniformizálódó világban nehéz elkülönülni a tömegtől, egyéniséggé válni. Ők a tárgyak-

tól várják, hogy ezt végrehajtsák helyettük, ha az áhított, és birtokolatlanul is sajátjuknak érzett feltételek megvalósulásának. De a kor és a reklámok függvényeként barátaik is a külső, tárgyi világban keresik az egyéniség gyökereit. Tehát nem lehet egyéniség egyikük sem. Álmodásuk is egyforma. Ez a társaséget összetartó erő. Ők a helyét nem találó értelmiség típusai. Érzik tehetetlenségüket, de vágyaik korlátlanok, mint a korlátokat alig ismerő technikai civilizáció. Az ember a világ kiismerhetetlen, elérhetetlen dolgaitól függ. Tervezni nem tudnak, csak álmodozni. A realizálás óriási áldozatokat kívánna, így a megvalósítás csupán az áldozat miatti keserűséget, a csalódást hozza. Hiábavalónak látszó ábrándozásaik idején boldogabbak, mint amikor végleg kispolgárrá válva megvalósítják álmaik töredékét. Most már tudják, hogy előbb-utóbb alkalmazkodni fognak, beállnak a mindennapi, kötött munka rabságába, éppen mert tipikus lények, lényegüket tekintve polgárok és más életmódról csak homályos ábrándjaik vannak. Hogy mi lesz a csoda után? Erről csak felszínes képük van, csupán az apró részletek meghatározottak - a hamutartók, a lámpaernyő, - a tárgyak. Eleinte kísérleteznek, de a komolyabb mun-

mindennél súlyosabb teher szá-
kra. Aztán teljesen lemondanak
luzióikról, menekülnek a bizony-
atlanságérzet elől, beismerik vég-
leges vereségüket. Tudják, hogy
em erre vártak, ha a tárgyi fel-
telek meg is valósulnak. Perec
sem kísérli azt állítani, hogy
olna számukra más lehetőség is.
ajnálja hőseit félálmaik megvaló-
tása miatt, hiszen másik felét
g sem ismerték. Azt eladták a
ugalomért. A konformizálódás

elleni harcuk eredménye, - ameny-
nyiben a teljes passzivitást harc-
nak fogjuk fel, - a teljes kontami-
nálódás. Ez a harcuk is uniformizált
mint minden gondolatuk. Baloldali
folyóiratot olvasnak, az algériai
háború idején elmennek a tüntetők
közé, de mindezzel éppen úgy a tár-
sadalmi konvenció ellen akarnak
fordulni, mint pl. a zsidópiacról
való öltözködéssel. Alcim: "Történet
a 60-as évekből." Valóban, inkább
csak szokványos történet ez, mint
regény.

Szereplői nem annyira egyénített
figurák, nem konkrétan meghatározottak,
inkább egy típus reprezentánsai.

Moóró Mária